



ATLANTSAMMENSLUTNINGEN
– forum for sikkerhedspolitik

Atlant Brief

Huawei i Danmark - er 5G en femte kolonne?

af Steffen Jørgensen, Morten Hetmar
Vestergaard & ansvarshavende
redaktør Lars Bangert Struwe

Februar 2019



Introduktion

Hvad forener en indgået våbenhvile i handelskrigen mellem Kina og USA, en anholdelse i Canada og Danmarks 4G og kommende 5G netværk? Svaret er den kinesiske telegigant Huawei.

I dette brief undersøger Atlantsammenslutningen, hvordan adgangen til telekommunikation og anden kritisk infrastruktur har enorme sikkerhedspolitiske implikationer, og hvordan denne problemstilling er blevet helt central i både dansk og international kontekst.

Den teknologiske udvikling buldrer derudaf, og det er kun et spørgsmål om tid før nyere, hurtigere og bedre teknologier tager over. Det er netop hvad 5G-teknologien lover, og den danske regering har 18. februar 2019 udgivet en 5G-handlingsplan for udrulningen af 5G-teknologi i Danmark.[\[1\]](#)

Huawei spiller i dag en dominerende rolle i vores telekommunikation og har blandt andet leveret udstyr og drift til 4G-netværket i Danmark. Dette giver potentielt Huawei en unik og nærmest uanet adgang til borgernes, myndighedernes og virksomhedernes data. Er denne situation holdbar, eller er det på tide at Danmark genovervejer tilgangen til sin kritiske infrastruktur? Som et af verdens mest digitaliserede samfund, har vi så råd til at lade være?



Huawei, TDC og Danmark

TDC valgte i 2013 Huawei som leverandør til udrulningen af 4G-netværket i Danmark. Fra marts 2014 til 2020 skulle Huawei levere udstyr og stå for driften af det landsdækkende 4G mobilnetværk. Allerede dengang var der kritiske røster, blandt andet fra USA, omkring installationen af teleudstyr, som kunne åbne såkaldte bagdøre til at foretage aflytninger af danskernes telekommunikation.[\[2\]](#) Disse bekymringer stoppede dog ikke TDC fra at indgå aftalen, og TDC understregede, at man havde en ”meget intensiv, god og konstruktiv dialog med bl.a. Center for Cybersikkerhed”.[\[3\]](#) Siden da har kinesiske Huawei varetaget en vigtig del af Danmarks kritiske infrastruktur, og stået for både drift og levering af elektronisk udstyr.

Nu lover 5G-teknologien at flerdoble datahastighederne, øge kapaciteten og atter at modernisere Danmarks digitale infrastruktur. Måske endnu vigtigere, så vil 5G-teknologien også udgøre rygraden af fremtidens *Internet of Things*, hvor endnu flere af vores private ejendele vil være tilkoblet internettet. Igen er det TDC som tager teten i udrulningen af netværket, og de indledende tests er endnu en gang blevet gennemført i samarbejde med Huawei.[\[4\]](#) Men det er ikke kun den teknologiske udvikling, som har bevæget sig. Både den sikkerhedspolitiske kontekst, og den øgede offentlige opmærksomhed på informationssikkerhed, har i høj grad bevæget sig de sidste seks år, og dette skaber nye udfordringer for udrulningen af 5G i Danmark.

Udsigten til Huawei som leverandør af 5G netværket i Danmark har fået hård medfart, og det har kun taget til i de seneste måneder. En lang række eksperter har direkte advaret imod at lægge 5G-netværket i de forkerte hænder, da dette kan have store konsekvenser i et land så digitaliseret som Danmark.[\[5\]](#) Frygten er ikke blot overvågning, men også potentialet for sabotage af kritisk infrastruktur, som hele samfundet er afhængigt af. Dette kan være hospitaler, bank- og betalingssystemer, trafikregulering og installationer i private hjem. Konsekvenserne af en ondsindet infiltrering ville være intet mindre end uoverskuelige.

Huaweis tillidsproblemer

Huaweis øverste direktør i Danmark, Jason LanYang, svarede i december på kritikken, og forsikrede i et brev til Folketingets Forsvarsudvalg og Energi-, Forsynings og Klimaudvalget, at man lever op til alle love og regler, og at de danske politikere trygt kan stole på Huawei.^[6] Det lader dog ikke til, at denne udmelding havde den store effekt på politikernes voksende skepsis over for den kinesiske telegigant.

Der er flere årsager til Huaweis tillidsproblemer. Der er tale om en gigantisk virksomhed med omrent 180.000 ansatte, som leverer telekommunikationsløsninger til en lang række lande. Men det er på ingen måde kun Danmark, som er begyndt at få øjnene op for de talrige problemer, som et samarbejde med Huawei kan indebære. Tværtimod udgør Danmark måske snarere bagtroppen, hvad angår en alvorlig debat om emnet, i forhold til vores allierede.

Helt centralt for Huaweis tillidsproblemer er virksomhedens forhold til den kinesiske stat. Der har i lang tid verseret historier i medierne om Huaweis forbindelse til det kinesiske militær. Det skyldes blandt andet, at Ren Zhengfei, grundlæggeren af Huawei, også er tidligere ansat i det kinesiske militær (se faktaboks), men noget egentligt samarbejde er aldrig blevet bevist.^[7]



The Defense Committee
Folketinget
1240 Copenhagen K

You can trust Huawei

Dear all,

During the last few days, Huawei has been subject of media scrutiny and political debate.

I want to assure you that Huawei complies with all applicable laws and regulations where it operates, including the laws and regulations of the UN, EU and Denmark.

We have a long-standing cooperation with governments around the world to make sure that our products and services meet the highest standards of assurance that they comply with all applicable laws and regulations.

We will make ourselves available to answer any questions you may have.

Best regards,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jason LanYang".

Jason LanYang
CEO, Huawei Denmark
Tel: +45 20178888
Email: lanyang@huawei.com

Huaweis tillidsproblemer

Det har dog ikke dæmpet andre landes frygt for et stærkt bånd mellem Huawei og det kinesiske styre. Hertil kommer beskyldninger om urimelig konkurrence. Huawei skulle angiveligt have modtaget store tilskud fra den kinesiske regering, som har gjort dem i stand til at underbyde konkurrenter i vestlige lande.

Et af de nyere og afgørende kritikpunkter er den kinesiske nationale efterretningslov fra 2017. Denne lov forpligter individer, organisationer og institutioner til at samarbejde med kinesiske sikkerhedsmyndigheder.[\[8\]](#) For Huawei vil dette betyde, at det kinesiske statsapparat kan tvinge dem til at samarbejde, og Huawei risikerer at skulle udføre overvågningsopgaver eller udlevere data til kinesiske efterretningstjenester. Det er derfor, at de amerikanske efterretningstjenester NSA, CIA og FBI alle har beskyldt Huawei for at være et skalkeskjal for den kinesiske regerings overvågningsaktiviteter. Huawei afviser blankt alle anklager.

På et sjældent møde med pressen 16. januar 2019, sagde Ren Zhengfei, at man hellere ville nedlægge Huawei end at skade sine kunder ved at udlevere data.[\[9\]](#) En sådan udtalelse skal naturligvis tages med et gran salt. For det første er det svært at forestille sig, at Huawei ville bekræfte sådanne beskyldninger på en pressekonference. For det andet er det uvist, hvorvidt det er en beslutning som Huawei selv helt og holdent er herre over i lyset af den kinesiske lov. Ligeledes er det svært at vide, præcis hvilken indflydelse Ren Zhengfei vil have på en sådan beslutning i virksomheden.

Huaweis tillidsproblemer

Risikoen for kinesisk overvågning af dansk telekommunikation er svær at afvise, men modsat har man ikke konkrete beviser på, at en form for overvågning rent faktisk foregår. Af samme årsag har Thomas Lund-Sørensen, chef for Center for Cybersikkerhed (CFCS) i Forsvarets Efterretningstjeneste, da også udtalt følgende til Politiken:

"Vi har stadigvæk ikke fundet den berømte rygende pistol, som viser, at Huawei har gjort noget af sikkerhedsmæssigt skadelig karakter. Men der er til gengæld et skarpladt våben i form af den kinesiske lov, der pålægger enhver virksomhed at optræde som hjælper i statens efterretningsmæssige arbejde." [10]

Hos flere af Danmarks allierede har man lagt en særdeles hård linje over for kinesiske firmaers adgang til kritisk infrastruktur. I USA har man i starten af 2018 direkte advaret forbrugere om at købe smartphones produceret af de kinesiske telegiganter ZTE og Huawei.[\[11\]](#) New Zealand og Australien har allerede sikret, at Huawei er blokeret fra at kunne spille en rolle i udrulningen af 5G-netværket i de respektive lande. Denne blokering skete på baggrund af frygten for, at teknologien kunne benyttes til omfattende spionage mod industri, offentlige myndigheder samt enkeltpersoner.[\[12\]](#)

Japan forventes også at følge trop, med et muligt forbud mod brugen af produkter fra ZTE og Huawei. Her er begrundelsen "cybersikkerhedshensyn".[\[13\]](#) Tyskland, Norge og Sverige er yderligere eksempler på lande, hvor forbud mod Huawei overvejes.[\[14\]](#)

Huaweis tillidsproblemer

Særlig bemærkelsesværdigt har Alex Younger, den øverste chef for den britiske efterretningsstjeneste Secret Intelligence Service, populært kaldet MI6, i december 2018 udtrykt store bekymringer over Huaweis involvering i Storbritanniens teleinfrastruktur. I denne usædvanlige offentlige udtalelse fra en britisk efterretningschef, satte Alex Younger især spørgsmålstege ved Kinas rolle i etableringen af de nye 5G netværk.[\[15\]](#)

Storbritanniens National Cyber Security Centre, en enhed under efterretningsstjenesten GCHQ, har dog senere udtalt, at den potentielle risiko, der kunne være ved et samarbejde med Huawei er 'håndterbar', da man i centret har "*a unique oversight and understanding of Huawei engineering and cyber security.*"[\[16\]](#)



Faktaboks

- hvem er Huaweis grundlægger Ren Zhengfei?

Den Røde Adel, som efterkommere af højtstående medlemmer af kommunistpartiet og tidligere revolutionære kaldes, har en særlig status i Kina. Den nuværende præsident Xi Jinpings far deltog som kommunistisk guerilla i den kinesiske borgerkrig, og efter sejren i 1949 endte han højt placeret i Kinas Kommunistiske Parti. Denne familieforbindelse og - fortælling har været uvurderlig for Xi Jinpings vej mod toppen.

Grundlæggeren af Huawei Ren Zhengfei kommer derimod ikke fra prangende kår. Han er født i 1944 i Guizhou, en af Kinas fattigste provinser, dengang som nu. Rens far flyttede familien sydpå til Guangzhou for at arbejde som bogholder på en våbenfabrik tilhørende Koumintang, kommunisternes nationalistiske modstander under den kinesiske borgerkrig.

Det skulle vise sig at have betydning for Rens karriere. Faren blev leder af en skole og medlem af kommunistpartiet i 1958, men Ren Zhengfei selv blev forhindret i at melde sig ind på grund af sin fars Koumintang-relatede baggrund.[\[17\]](#)



Faktaboks

- hvem er Huaweis grundlægger Ren Zhengfei?

Efter studier på Chongqing Universitet i 1960erne blev Ren tilknyttet en ingeniørenhed i den kinesiske hær, angiveligvis i en informationsteknologisk forskningsenhed, men Ren fik aldrig nogen militær rang.[\[18\]](#)

Som del af sin stilling i militæret kom Ren til at stå i spidsen for opbygningen af en tekstilfabrik i den nordøstlige by Liaoyang. Under Kulturrevolutionen krævede det medlemskab af kommunistpartiet "blot for at blive leder af et hold kokke i hæren," som Ren selv har formuleret det. Ren blev først medlem i 1978, da han blev udvalgt som delegeret for det kinesiske militær til at deltage i en national forskningskonference.[\[19\]](#) Det er denne baggrund der henvises til, når der sættes spørgsmålstege ved Huaweis forbindelser til det kinesiske militær og Ren Zhengfeis personlige bånd til det kinesiske kommunistparti og styre.

Ren forlod det kinesiske militær i 1983 som konsekvens af en større personalenedskæringsrunde. Fire år senere grundlagde han Huawei i boombyen Shenzhen med 21.000 yuan, cirka \$5.000 i datidens penge.[\[20\]](#) Huawei er nu et af verdens største og førende teknologivirksomheder indenfor mobiltelefoner og mobilnetværk. I 2018 overhalede Huawei Apple som verdens næststørste producent af smartphones efter Samsung.

Stormagtsspil, handelskrig og en anholdelse



Meng Wanzhou, Huaweis økonomidirektør og datter af Huaweis stifter Ren Zhengfei, blev 1. december 2018 anholdt i Vancouver i Canada. Hun risikerer nu at blive udleveret til USA for brud på sanktionerne mod Iran.[\[21\]](#) Kinas reaktion på anholdelsen har været særdeles hård. Man har beskyldt anholdelsen for at være politisk motiveret, hvilket Canadas Premierminister Justin Trudeau har afvist.[\[22\]](#) Dette afholdt dog ikke den kinesiske ambassade i Canada fra skarpt at fordømme anholdelsen.[\[23\]](#) Endvidere har kinesiske medier påstået, at anholdelsen af Meng Wanzhou er en del af USA's forsøg på at hindre kinesiske tech-giganters voksende indflydelse.[\[24\]](#)

Stormagtsspil, handelskrig og en anholdelse

Den kinesiske reaktion var dog ikke begrænset til en fordømmelse. To canadiske statsborgere, en forretningsmand og en tidligere diplomat, blev kort efter arresteret. Den 14. januar blev en tredje canadisk statsborger, Robert Lloyd Schellenberg, pludseligt idømt dødsstraf, efter han ellers allerede var blevet idømt 15 års fængsel for forsøg på smugling af store mængder narkotika.[\[25\]](#) Den nye og meget pludselige dom anses for at være endnu et kinesisk træk i den diplomatiske krise mellem de to lande.

Hele denne diplomatiske konflikt skal ses i lyset af den verserende handelskrig mellem USA og Kina, som man kan læse mere om i et tidligere brief fra Atlantsammenslutningen.[\[26\]](#) Den 2. december, før nyheden om Meng Wanzhous anholdelse var offentligt kendt, indgik USA og Kina en 90 dages "våbenhvile" på nye toldtakster i handlen af varer mellem de to dominerende magter. Disse 90 dage skal give USA og Kina tid til at forhandle deres uoverensstemmelser på handelsområdet. Aftaleteksten siger blandt andet, at hvis man ikke kan indgå en langvarig aftale mellem parterne ved de 90 dages udløb, vil straftolden på kinesiske varer stige fra 10 % til 25 %.[\[27\]](#) De økonomiske konsekvenser af et sådant tiltag vil være enorme.

Anholdelsen af Meng Wanzhou er nu blevet endnu en brik i et komplekst stormagtsspil mellem USA og Kina. Hvilken betydning dette vil få er stadig uvist. Præsident Trump har dog indikeret, at han er villig til at intervenere i sagen mod Meng Wanzhou, hvis det kunne afhjælpe en yderligere forværring af konflikten mellem USA og Kina.[\[28\]](#) Dette stiller Canada i et dilemma, da man indtil videre ellers har påstået, at anholdelsen af Wanzhou ikke var politisk motiveret, men at man blot holder fast i retsstatslige principper.

Stormagtsspil, handelskrig og en anholdelse

Samme tilgang har den amerikanske præsident tydeligvis ikke til det spørgsmål. I et interview med BBC 18. februar understregede Ren Zhengfei, at anholdelsen af hans datter var politisk motiveret. Han sagde endvidere, at USA aldrig vil kunne knuse Huawei, og tilføjede trodsigt:

"The world cannot leave us because we are more advanced. Even if they persuade more countries not to use us temporarily, we can always scale things down a bit." [29]

Ren medgav, at amerikansk pres kunne medføre betydelige tab, men gjorde ikke mine til, at Huawei ville bøje sig for USA. Nogle dage forinden under et besøg i Ungarn advarede den amerikanske udenrigsminister Mike Pompeo USA's allieredemod at anvende Huaweis teknologi, da det vil gøre det mere besværligt for Washington "to partner alongside them." [30]

Banen er hermed kridtet hårdt op. Stormagtsrivaliseringen mellem USA og Kina, som kommer til udtryk i kontroverserne omkring Huawei, tvinger lande som Danmark til at tage nogle valg, der ikke ikke kan tilfredsstille begge sider. Dette gør Danmarks position yderst vanskelig, da vi har store interesser i at samarbejde med begge parter. Ikke desto mindre skal Danmark snart tage nogle svære beslutninger om 5G-teknologi og kritisk infrastruktur med store politiske konsekvenser ligegyldig hvad man vælger.

Hvad sker der nu?

Det står klart, at Huaweis rolle i Danmark ikke kun kan ses isoleret, men også i en større sikkerhedspolitisk kontekst med mange interesser på spil. Det er også tydeligt, at sagen er stadigt voksende, og først nu for alvor er kommet på den politiske dagsorden.

Forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen var således d. 22. januar 2019 kaldt i et åbent samråd om Huaweis rolle i dansk teleinfrastruktur. Her fremstod det som om, der er en stor bekymring over Huaweis rolle på tværs af flere af Folketingets partier. Forsvarsministeren slog fast, at regeringen tager sagen meget alvorligt. Han meldte også ud, at der ikke er mulighed for at forbyde Huawei, men at han var åben for at kigge på lovgivningen. Samtidig fremhævede forsvarsministeren muligheden for benyttelse af en række kontrolredskaber.[\[31\]](#)

Som situationen er nu, er det primært CFCS' opgave at kigge Huawei i sømmene med deres kontrolredskaber. CFCS fik med *Lov om net- og informationssikkerhed* fra 2015 øgede beføjelser til blandt andet at føre tilsyn med teleudbydere.[\[32\]](#) Dette inkluderer mulighed for inspektionsbesøg og krav om skriftlige udtalelser og redegørelser for at sikre, at informations-sikkerheden er i orden.



Hvad sker der nu?

Selvom Huawei potentielt kunne stå til at miste en nøglerolle i udrulningen af 5G-netværket i flere lande, udviser selskabet stadig selvsikkerhed. Huaweis bestyrelsesformand, Liang Hua, sagde i januar 2019 på *World Economic Forum* i Davos, at hvis man fortsat møder modstand i sin forretning i visse lande, vil man "... kunne overføre vores teknologiske partnerskaber til lande, hvor man byder os velkommen, og som vi kan samarbejde med." **[33]**

TDC's kontrakt med Huawei udløber i 2020, og det er ikke på nuværende tidspunkt afgjort, hvem der skal stå for udrulningen af 5G-netværket i Danmark. Huawei har på mange måder fremstået som den oplagte kandidat, idet TDC allerede har gennemført flere 5G tests med denne udbyder. Derfor kan det også have omkostninger for TDC, hvis man må finde et alternativt bud. Den voksende politiske opmærksomhed på problemet har i hvert fald gjort det svært for TDC at sidde kritikken overhørig.

Konlusion

- en ny dansk tilgang til kritisk infrastruktur?



```
21. Sep 15:52 etc
1 30. Sep 2015 home
7 30. Sep 2015 lib -> usr/lib
34 23. Jul 10:01 lib64 -> usr/lib
96 1. Aug 22:45 lost+found
396 30. Sep 2015 mnt
16 21. Sep 15:52 opt
8 21. Sep 08:15 private -> /home/encrypted
4096 12. Aug 15:37 proc
568 21. Sep 15:37 root
7 30. Sep 15:58 s
```

Til trods for, at telekommunikation i Danmark i høj grad er blevet trådløs, og vores data opbevares 'i skyen', så er alle disse teknologier bundet op på fysiske enheder såsom kabler, telemaster og datacentre. Kritisk infrastruktur er kun blevet mere vigtigt i et samfund, om i overvældende grad er afhængig af de mange digitale fordele, som den teknologiske udvikling har bragt med sig. I dag er det ikke kun et spørgsmål om, at fjenden kan ødelægge jernbaner, lukke ned for elektriciteten eller sprænge posthuset i luften. Den slags trusler eksisterer selvfølgelig stadig, men kritisk infrastruktur har udviklet sig til også at inkludere muligheden for langt mere omfattende og systematisk overvågning og spionage end tidligere.

Signalefterretning, dvs. indhentning fra elektroniske informationskilder, er ikke et nyt koncept, og efterretningstjenester har historisk set benyttet aflytninger i høj grad, og nogle gange meget kreativt. Det nye er, at den teknologiske udvikling gør det muligt i langt højere grad at systematisere og automatisere processer, som gør en reel masseovervågning mulig i et hidtil uset omfang. Edward Snowdens afsløringer påviste dette med al tydelighed. Når vi kobler denne kendsgerning med det gigantiske digitaliseringspotentiale i 5G-teknologien, står det klart, at situationen i Danmark kræver grundig omtanke.

Konklusion

- en ny dansk tilgang til kritisk infrastruktur?

At give en fremmed, konkurrerende magt adgang til den infrastruktur, hvor danskernes private beskeder transporteres side om side med virksomheders kommunikation og ministeriers korrespondancer er tankevækkende af hensyn til det private erhvervsliv, den enkelte borgers ret til privatliv og ikke mindst den nationale sikkerhed.

Et andet helt afgørende aspekt af denne problemstilling er Danmarks forhold til sine allierede. I yderste konsekvens kan usikker infrastruktur, eller blot mistanken herom, være nok til at vores allierede vil være tilbageholdende med efterretningsmæssigt samarbejde. Uanset om vi vurderer, at Huawei udgør en trussel i Danmark, så har nogle af vores allierede allerede nået den konklusion, og deres bekymringer skal tages alvorligt. Hvis udenlandske efterretningstjenester ikke kan stole på, om deres efterretninger er sikre i danske hænder, kan det have afgørende konsekvenser for Danmarks rolle i multilaterale fora. Danmarks omdømme, især på det teknologiske område, er et helt essentielt aktiv og derfor er det ikke i Danmarks interesse, at blive kørt ud på et sidespor. Det er en mulig konsekvens, hvis problemstillingen om kritisk infrastruktur ikke bliver taget alvorligt.

Der kan være store økonomiske konsekvenser ved at lægge sig ud med et land som Kina. Det fik Norge i at mærke i 2010, da Kina aflyste en frihandelsaftale som konsekvens af tildelingen af Nobels Fredspris til den kinesiske forfatter og systemkritiker Liu Xiaobo. De to landes forhold blev først genoprettet seks år og utallige forhandlinger senere. Kun med et stærkt samarbejde med vores allierede, kan Danmark modstå den økonomiske indflydelse, som Beijing unægtelig besidder, og gøre det nemmere og billigere at træffe beslutninger om alternative og mere sikre løsninger.

Konklusion

- en ny dansk tilgang til kritisk infrastruktur?

Huaweis rolle i forhold til dansk telekommunikation er som i andre lande ikke helt gennemsigtig. Måske er der slet ikke noget at bekymre sig om, men den nagende tvivl har allerede fået flere af vores allierede til at reagere. Derfor er danske politikere, og beslutningstagere, samt den bredere offentlighed, nødt til at tage den svære diskussion om hvem vi kan have tillid til i varetagelsen af en så vigtig del af vores kritiske infrastruktur. Det er ikke sidste gang at svære beslutninger må træffes i dette henseende. Den teknologiske udvikling gør at kritisk infrastruktur er vigtigere end nogensinde før, og Danmark bør lytte til de alarmklokker, der ringer hos vores allierede.

Det er endvidere nødvendigt, at man fra politisk side tænker sikkerhedshensyn, og ikke udelukkende økonomiske hensyn, ind i beslutninger som berør kritisk infrastruktur. Kortsigtet økonomisk tænkning kan koste dyrt på længere sigt. Danmark står ved en afgørende skillevej hvad angår kinesisk adgang til kritisk infrastruktur, og der skal træffes beslutninger, som vil have betydning for borgere, erhvervsliv og samfundet som helhed langt ud i fremtiden.

Kilder

[1] Energistyrelsen, *5G-handlingsplan for Danmark*, februar 2019,
https://efkm.dk/media/12544/5g-handlingsplan_for_danmark.pdf

[2] Martin Bernth og Jakob Møllerhøj, *Kinesiske Huawei skal bygge TDC's 4G-netværk*, Ingeniøren, 18. september 2013, <https://ing.dk/artikel/kinesiske-huawei-skal-bygge-tdcs-4g-net-161852>

[3] TDC Pressemeldelse, *TDC vælger leverandør til fremtidens mobilnetværk*, 18. september 2013, <https://tdcgroup.com/da/news-and-press/nyheder-og-pressemeldelser/2013/9/tdc-vaelger-leverandoer-til-fremtidens-mobilnetvaerk12570164>

[4] TDC Pressemeldelse, *TDC efter ny test: Vi går forrest med udviklingen af 5G*, 2. maj 2018, <https://tdcgroup.com/da/news-and-press/nyheder-og-pressemeldelser/2018/5/tdc-efter-ny-test-vi-gaar-forrest-med-udviklingen-af-5g12794340>

[5] Sean Coogan, *Eksperter: Livsfarligt at lægge 5G-netværk i hænderne på de forkerte*, DR Nyheder, 10. december 2018,
<https://www.dr.dk/nyheder/indland/eksperter-livsfarligt-laegge-5g-netvaerk-i-haenderne-paa-de-forkerte-0>

[6] Jakob Sorgenfri Kjær, *I kan stole på os: Kinesisk kæmpe sender dette brev til danske politikere i forsøg på at dæmpe frygt*, Politiken, 11. december 2018,
<https://politiken.dk/indland/art6910479/Kinesisk-k%C3%A6mpe-sender-dette-brev-til-danske-politikere-i-fors%C3%B8g-p%C3%A5-at-d%C3%A6mpe-frygt>

[7] The Economist, *The company that spooked the world*, 4. august 2012,
<https://www.economist.com/briefing/2012/08/04/the-company-that-spooked-the-world>

Kilder

[8] Murray Scot Tanner, *Beijing's New National Intelligence Law: From Defense to Offense*, Lawfareblog, 20. juli 2017, <https://www.lawfareblog.com/beijings-new-national-intelligence-law-defense-offense>

[9] South China Morning Post, *Transcript: Huawei founder Ren Zhengfei's responses to media questions at a round table this week*,
<https://www.scmp.com/tech/big-tech/article/2182367/transcript-huawei-founder-ren-zhengfeis-responses-media-questions>

[10] Jakob Sorgenfri Kjær, *I kan stole på os: Kinesisk kæmpe sender dette brev til danske politikere i forsøg på at dæmpe frygt*, Politiken, 11. december 2018,
<https://politiken.dk/indland/art6910479/Kinesisk-k%C3%A6mpe-sender-dette-brev-til-danske-politikere-i-fors%C3%B8g-p%C3%A5-C3%A5-at-d%C3%A6mpe-frygt>

[11] Selena Larson, *The FBI, CIA and NSA say American citizens shouldn't use Huawei phones*, CCN Business, 14. februar 2019,
<https://money.cnn.com/2018/02/14/technology/huawei-intelligence-chiefs/index.html>

[12] BBC News, *Huawei: NZ bars Chinese firm on national security fears*, 28. november 2018, https://www.bbc.com/news/business-46368001?intlink_from_url=https://www.bbc.co.uk/news/topics/cjnwl8q4qz2t/huawei&link_location=live-reporting-story

[13] The Japan Times, *Japan sets policy that will block Huawei and ZTE from public procurement as of April*, 10. december 2018,
<https://www.japantimes.co.jp/news/2018/12/10/business/japan-sets-policy-will-block-huawei-zte-public-procurement-april/>

Kilder

- [14] Thomas Breinstrup, *Hjort: kke muligt at forbyde brug af Huawei i Danmark*, Berlingske, 22. januar 2019, <https://www.berlingske.dk/virksomheder/hjort-ikke-muligt-at-forbyde-brug-af-huawei-i-danmark>
- [15] David Bond, *Head of MI6 warns of Huawei security concerns*, Financial Times, 3. december 2018, <https://www.ft.com/content/40b35b84-f6ff-11e8-af46-2022a0b02a6c>
- [16] BBC News, *Huawei risk can be managed, say UK cyber-security chiefs*, 18. februar 2019, https://www.bbc.com/news/business-47274643?intlink_from_url=https://www.bbc.com/news/topics/cjnwl8q4qz2t/huawei&link_location=live-reporting-story
- [17] Chua Kong Ho, *Huawei founder Ren Zhengfei on why he joined China's Communist Party and the People's Liberation Army*, South China Morning Post, 16. januar 2019, <https://www.scmp.com/tech/big-tech/article/2182332/huawei-founder-ren-zhengfei-why-he-joined-chinas-communist-party-and>
- [18] The Economist, *The company that spooked the world*, 4. august 2012, <https://www.economist.com/briefing/2012/08/04/the-company-that-spooked-the-world>
- [19] South China Morning Post, *Transcript: Huawei founder Ren Zhengfei's responses to media questions at a round table this week*, <https://www.scmp.com/tech/big-tech/article/2182367/transcript-huawei-founder-ren-zhengfeis-responses-media-questions>
- [20] The Economist, *The company that spooked the world*, 4. august 2012, <https://www.economist.com/briefing/2012/08/04/the-company-that-spooked-the-world>

Kilder

[21] Sherrise Pham og Paula Newton, *The US is moving ahead with its extradition request for the Huawei CFO*, CCN Business, 23. januar 2019,

<https://edition.cnn.com/2019/01/21/tech/meng-wanzhou-extradition-huawei-canada/index.html>

[22] David Cochrane, *Canada had no choice but to arrest Huawei executive at Washington's request: expert*, CBC News, 7. december 2018,

<https://www.cbc.ca/news/politics/meng-huawei-extradition-1.4937146>

[23] Den kinesiske ambassade i Canada, *Remarks of the Spokesperson of the Chinese Embassy in Canada on the issue of a Chinese citizen arrested by the Canadian side*, 6. december 2018, <http://ca.china-embassy.org/eng/sgxw/t1619426.htm>

[24] Se f.eks. Leng Shumei, *Huawei CFO arrest part of US ploy*, Global Times, 6. december 2018, <http://www.globaltimes.cn/content/1130723.shtml>

[25] Chris Buckley, *China Sentences a Canadian, Robert Lloyd Schellenberg, to Death*, The New York Times, 14. januar 2019,

<https://www.nytimes.com/2019/01/14/world/asia/china-canada-schellenberg-retrial.html>

[26] Jens Peter Hau og Lars Bangert Struwe, *Analyse af handelskrigen mellem USA og Kina*, Atlant Brief, Atlantsammenslutningen, november 2018,

<http://atlant.dk/media/1567/analyse-af-handelskrigen-mellem-usa-og-kina.pdf>

[27] BBC News, *US-China trade war: Deal agreed to suspend new trade tariffs*, 2. december 2018, <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46413196>

[28] BBC News, *Meng Wanzhou: Trump could intervene in case of Huawei executive*, 12. december 2018, <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-46533971>

Kilder

[29] BBC News, *The US cannot crush us, says Huawei founder*, 18. februar 2019,
<https://www.bbc.com/news/business-47274679>

[30] Lesley Wroughton og Gergely Szakacs, *Pompeo warns allies Huawei presence complicates partnership with U.S.*, Reuters, 11. februar 2019,
<https://www.reuters.com/article/us-usa-pompeo-hungary/pompeo-warns-allies-huawei-presence-complicates-partnership-with-u-s-idUSKCN1Q0007>

[31] Thomas Breinstrup, *Hjort: Ikke muligt at forbyde brug af Huawei i Danmark*, Berlingske, 22. januar 2019, <https://www.berlingske.dk/virksomheder/hjort-ikke-muligt-at-forbyde-brug-af-huawei-i-danmark>

[32] Lov om net- og informationssikkerhed, kapitel 6 Tilsyn m.v., se den fulde lovgivningstekst på: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=176300#id9a51103f-c470-42a5-93cb-07485c6822e8>

[33] Mark Lindved Norup, *Huawei-leder om spionagemistanke: Vi kan finde andre lande, der byder os velkommen*, DR Nyheder, 23. januar 2019,
<https://www.dr.dk/nyheder/udland/huawei-leder-om-spionagemistanke-vi-kan-finде-andre-lande-der-byder-os-velkommen>



Forfatterne

Steffen Jørgensen



Steffen er cand.soc. i *International Security and Law* og har stor interesse (og bekymring) for cybersikkerhed, NATO-samarbejdet og dansk forsvarsopolitik.

Morten Hetmar Vestergaard



Morten er cand.soc. i *Global Studies* og har arbejdet på Institut for Strategi på Forsvarsakademiet. Han beskæftiger sig med kinesisk sikkerhedspolitik, geopolitiske forhold i Asien, stormagtsrivalisering og NATO.

Lars Bangert Struwe



Lars er generalsekretær i Atlantsammenslutningen. Lars har arbejdet med strategi og sikkerhedspolitik i bl.a. Forsvarsministeriet, Center for Militære Studier og Forsvarskommandoen. Han har en ph.d. i historie og er cand. mag. i historie og statskundskab.

Atlant Brief redigeres af Lars Bangert Struwe og gennemgår peer review inden publicering.